

การการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในภูมิภาค  
กับ  
อนาคตของไทยในอาเซียน

กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” I “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” ความหมายที่เป็นที่เข้าใจในขั้นต้นก็เป็นเพียงเรื่องของทางราชการและภาคธุรกิจเอกชนเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเพียงเท่านั้นก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาของการทำงานในโลกปัจจุบันอยู่แล้ว แม้จะหมายความว่า เป็นการใช้อังกฤษในการสื่อสารระหว่างกันในการทำงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทว่าความหมายของบทบัญญัติที่ให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของอาเซียนสำหรับการทำงานร่วมกันนั้นมีความหมายกว้างไกลไปถึงทุกส่วนของประชาคมอาเซียนด้วย

หมายความว่าประชาชนพลเมืองใน 10 ประเทศอาเซียนจะต้องใช้อังกฤษกันมากขึ้น นอกเหนือจากภาษาประจำชาติหรือภาษาประจำถิ่นของแต่ละชาติแต่ละชุมชนเอง เพราะไม่เพียงแต่เจ้าหน้าที่รัฐเท่านั้นที่จะต้องไปมาหาสู่ร่วมประชุมปรึกษาหารือและสื่อสารกัน และไม่เฉพาะนักธุรกิจและคนทำมาค้าขายระหว่างประเทศเท่านั้นที่จะต้องใช้อังกฤษในการสื่อสารและการติดต่อธุรกิจระหว่างกัน แต่ในเมื่อทุกคนที่อยู่ในอาเซียนล้วนแล้วแต่เป็นพลเมืองของอาเซียนด้วยกันทุกคน และทุกคนจะต้องไปมาหาสู่ เดินทางท่องเที่ยว ทำความรู้จักคุ้นเคยต่อกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และที่สำคัญทุกคนจะต้องเดินทางข้ามพรมแดนเพื่อหางานทำและแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าให้กับชีวิต ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับพลเมืองอาเซียน ในการสื่อสารสร้างสัมพันธ์สู่โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน โลกแห่งมิตรไมตรีที่ขยายกว้างไร้พรมแดน โลกแห่งการแข่งขันไร้ขอบเขตภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียน เคียงคู่ภาษาที่หนึ่งอันเป็นภาษาประจำชาติของแต่ละคน

ส่วนภาษาที่สามของชาวอาเซียนนั้นก็คือภาษาอื่นในอาเซียนภาษาหนึ่งภาษาใดหรือมากกว่าหนึ่งภาษา เช่นภาษามลายู ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาจีน ภาษาลาว ภาษาขแมร์ ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษาฟิลิปปินส์ ภาษาฮินดี และ ภาษาทมิฬ นอกจากนั้นยังมีภาษาของประเทศนอกภูมิภาคอาเซียนที่เป็นประเทศคู่เจรจาสำคัญของอาเซียนอีกแปดประเทศคือ: จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย สหรัฐอเมริกา และ รัสเซีย ซึ่งหมายความว่า จะต้องเรียนรู้ภาษาที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ คือ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษารัสเซีย และภาษาที่ใช้ในอินเดียอีกหลายภาษา (ฮินดี, อูรดู, ทมิฬ, เบงกาลี ฯลฯ)

**ภาษาอังกฤษ:** ในฐานะภาษาสำคัญของโลก ภาษาอังกฤษปัจจุบันคือภาษานานาชาติ เป็นภาษากลางของโลก ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของมนุษยชาติ เป็นภาษาที่มนุษย์บนโลกใช้ติดต่อกันเป็นหลัก ไม่ว่าแต่ละคนจะใช้ภาษาอะไรเป็นภาษาประจำชาติ เมื่อต้องติดต่อกับคนอื่นที่ต่างภาษาต่างวัฒนธรรมกันทุกคนจำเป็นต้องใช้อังกฤษเป็นหลักอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้ทุกชาติทุกภาษาจึงบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองรองลงมาจากภาษาประจำชาติ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต แต่เมื่ออาเซียนกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็น “working language” เราจึงต้องเข้าใจให้ถ่องแท้ตามความหมายของถ้อยคำว่าเป็น “ภาษาทำงาน” ของทุกคนในอาเซียน ทุกคนที่ “ทำงานเกี่ยวกับอาเซียน”, “ทำงานในอาเซียน”, “ทำงานร่วมกับเพื่อนอาเซียน”, “มีเครือข่ายประชาสังคมอาเซียน”, “แสวงหาโอกาสทางการศึกษาในอาเซียน”, “มีเพื่อนในอาเซียน” และ “เดินทางท่องเที่ยวในอาเซียน”

ทุกคนต้องเรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษให้ได้ทั้งสิ้น ตั้งแต่นายกรัฐมนตรี ไปจนถึงเกษตรกร ชาวไร่ชาวนา ชาวบ้านทั่วไป นักเรียน นักศึกษา เด็กและเยาวชน ฯลฯ

### คนทำงานเกี่ยวกับอาเซียน :

คนที่ทำงานโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องของอาเซียน หมายถึงตั้งแต่พนักงาน เจ้าหน้าที่รัฐ ข้าราชการ ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ไปจนถึงคนทำงานในสำนักเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ทุกคนต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก

ข้าราชการไทยทุกกระทรวงทบวงกรม จะต้องมีความสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ และใช้ได้ดีด้วย เพราะงานเกี่ยวกับอาเซียนนั้นเกี่ยวกับทุกกระทรวงทบวงกรม จากนั้นไปควรเป็นนโยบายของรัฐบาลในการบรรจุข้าราชการทุกระดับทุกหน่วยงานโดยคำนึงถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ ไม่ว่าตำแหน่งราชการนั้นๆจะเกี่ยวข้องกับงานอาเซียนโดยตรงหรือไม่ก็ตาม เพราะถึงอย่างไรงานทุกระดับในหน่วยราชการจะต้องเกี่ยวข้องกับอาเซียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมทั้งสิ้น รัฐบาลควรมี นโยบายระยะสั้นเฉพาะหน้าในช่วงเวลาก่อนถึงปี 2558/2015 อันเป็นปี บรรลุเป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียน ที่จะปรับขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ของข้าราชการทุกคนทุกระดับแล้วปรับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนข้าราชการที่พัฒนาขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้แล้วให้ขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ให้ได้เงินเดือนสูงพอหรือสูงเหนือเงินเดือนปกติในระบบราชการปัจจุบัน สูงจนเป็นที่ดึงดูดคนที่มีความสามารถสูงหันมาสนใจรับราชการโดยไม่ลังเลว่าจะไปทำงานภาคเอกชนดีกว่าหรือไม่ สูงจนมาตรฐานการตอบแทนภาครัฐเทียบเท่าหรือดีกว่าภาคเอกชน

นโยบายระยะสั้นเฉพาะหน้าของระบบราชการก็คือพัฒนาบุคลากรที่พัฒนาได้แล้วปรับเงินเดือนส่วนที่พัฒนาได้มาตรฐาน ที่เหลือก็ค่อยๆพัฒนาและปรับผลตอบแทนต่อไปในระยะยาว ข้าราชการที่ไม่ปรับตัวก็ให้อยู่อย่างปรกติธรรมดาเหมือนเดิมแบบชีวิตไม่เปลี่ยนแปลงต่อไป เนื่องจากการเรียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่นเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่จะเรียนรู้ได้เสมอเหมือนกันทุกคน ทุกวัย ทุกวัฒนธรรม ไม่เกี่ยวกับภูมิปัญญาพิเศษใดๆ ใครก็เรียนภาษาใหม่ได้ ใครก็เรียนภาษาอังกฤษได้-ถ้าอยากจะเรียน -ไม่มีข้ออ้างว่ายากจน เรียนไม่ไหว หรืออายุมากแล้ว “ลั้นแฉ้ง” เรียนไม่ได้แล้ว ภาษาเป็นทักษะ เรียนรู้ได้ด้วยการฝึกฝน ใช่มากๆ ใช้น้อยๆ เท่านั้นเอง ถ้าขยันเรียนก็ใช้ภาษาอังกฤษได้ในเวลาไม่นาน วิธีสร้างแรงจูงใจโดยการปรับขึ้นเงินเดือนเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในระบบราชการจึงเป็นแรงจูงใจอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของข้าราชการไทยยุคประชาคมอาเซียน

นโยบายระยะยาว ก็ควรเป็นการให้ขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นมาตรฐานกลางของระบบราชการโดยปรับเงินเดือนและผลตอบแทนอื่นๆให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ หากทำเช่นนั้นได้ก็เป็นเหตุผลที่ชอบธรรมในการปรับฐานเงินเดือนและผลตอบแทนให้ข้าราชการทุกคน

พนักงานประจำสำนักเลขาธิการอาเซียน สำหรับคนที่ต้องการจะไปทำงานเกี่ยวกับอาเซียนโดยตรงในสำนักเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา หรือสำนักงานสาขาในประเทศอื่นที่จะมีในอนาคต ตลอดจนผู้ที่จะไปทำงานให้กับรัฐบาลประเทศสมาชิกอื่นของอาเซียน กล่าวโดยตรงก็คือคนที่จะไปรับราชการในประเทศอาเซียนอื่น ซึ่งในอนาคตจะเป็นเรื่องจริงที่เป็นไปได้ เพราะแต่ละรัฐสมาชิกจะมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ผู้รู้เกี่ยวกับอาเซียนและรัฐสมาชิกอื่นในระบบการทำงาน

ของราชการ (หรือรัฐการ) ของตน ประเทศในอาเซียนจะมีความต้องการว่าจ้างคนไทยที่มีความรู้ความสามารถเรื่องไทยและเรื่องอาเซียนให้เข้ารับราชการในประเทศของตน ชาวไทยที่แสวงหาโอกาสใหม่ๆให้กับชีวิตก็ต้องเตรียมพร้อมเรื่องภาษาอังกฤษก่อนเรื่องอื่นใด ในยุคอาณานิคม แม้ไทยจะมีได้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ แต่รัฐบาลสยามก็จ้างชาวอังกฤษมาเป็นอธิบดีกรมป่าไม้คนแรก และจ้างชาวต่างชาติมารับราชการในกรมชลประทาน และ จ้างชาวอังกฤษมาเป็นครูในพระราชวังและในระบบการศึกษาพื้นฐาน ในปัจจุบันกระทรวงการต่างประเทศของไทยและของชาติสมาชิกอาเซียนอื่นก็ล้วนแล้วแต่มีกรมกิจการอาเซียนด้วยกันทั้งนั้น และย่อมเป็นไปได้ที่แต่ละหน่วยงานจะมีความจำเป็นต้องจ้างชาวไทยเข้าสู่ระบบราชการของแต่ละประเทศด้วย ในทางกลับกันระบบราชการไทยก็มีความจำเป็นต้องจ้างชาวลาว เขมร พม่า เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บรูไน และ ฟิลิปปินส์ มาทำงานในกระทรวงต่างๆของไทย ทำนองเดียวกันกับที่สถาบันการศึกษาต่างๆจ้างครูชาวต่างชาติ

ถึงเวลาแล้วที่ชาวไทยจะต้องพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ในประชาคมอาเซียน ณ วันนี้เป็นต้นไป

#### **คนทำงานในอาเซียน :**

จากนี้ไปจนถึงปี ค.ศ. 2015 หรือ พ.ศ. 2558 แร้งงานมีฝีมือหรือมีทักษะและนักวิชาชีพทั้งหลายจะสามารถเดินทางข้ามประเทศในภูมิภาคอาเซียนไปหางานทำได้สะดวกมากขึ้นและจะทำได้โดยเสรีในที่สุด ตามความตกลงว่าด้วยเรื่องมาตรฐานกลางของทักษะและคุณภาพงานของแต่ละอาชีพที่หน่วยงานตัวแทนรัฐบาลทั้งสิบประเทศในอาเซียนจะทยอยรับรองมาตรฐานวิชาชีพต่างๆไปเป็นระยะๆ มาถึงปี 2011/2554 นี้มีการเจรจาตกลงในมาตรฐานกลางของวิชาชีพที่สำคัญไปบ้างแล้วเช่นวิชาชีพ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล บัญชี ช่างสำรวจ และสถาปนิก บางวิชาชีพยังอยู่ระหว่างการประชุมเจรจาต่อรอง บางอาชีพก็จัดทำมาตรฐานเสร็จแล้ว และทุกๆสองปีอาเซียนก็จะประเมินว่าจะมีวิชาชีพใหม่ใดบ้างที่ผ่านการรับรองมาตรฐานกลาง แม้ถึงปี 2015 จะยังเป็นไปไม่ได้ที่จะมีการรับรองมาตรฐานกลางของทุกอาชีพในอาเซียน แต่อาชีพที่สำคัญๆอาจจะตกลงกันได้มากขึ้น ซึ่งก็จะหมายความว่า การเรียนการสอน การฝึกอบรมเพื่อนำไปสู่การเดินทางข้ามประเทศไปหางานทำในประเทศอื่นในอาเซียนด้วยกันจะต้องทำโดยคำนึงถึงมาตรฐานกลางของอาเซียน เพื่อให้ผู้ที่เรียนจบวิชาชีพ ทันตแพทย์ พยาบาล บัญชี ช่างสำรวจ สถาปนิก ฯลฯ จากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจะสามารถไปทำงานในสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฯลฯ ได้อย่างสะดวกโดยไม่ต้องไปสอบใหม่ตามมาตรฐานของแต่ละประเทศต่างหากอีก ทำนองเดียวกันคนจากประเทศอื่นในอาเซียนก็จะสามารถมา สมัครงาน หางานทำ หรือแย่งงานเราไปทำได้ เพราะมีคุณสมบัติตามมาตรฐานวิชาชีพอาเซียน ในเรื่องนี้เองที่ภาษาอังกฤษจะเป็นมาตรฐานกลางที่สำคัญจะนำไปสู่การเรียน การฝึกฝนอบรมในทักษะวิชาชีพต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ดังนั้นคนไทยทุกคนจึงจะต้องเรียนรู้และใช้ภาษาอังกฤษให้ได้และให้ดีไม่แพ้ชาวสิงคโปร์ มาเลเซีย และชาวชาติอื่นๆในอาเซียน หากทำได้อย่างน้อยก็จะเป็นการปกป้องโอกาสในการทำงานในประเทศไทยของเรามีให้เพื่อนอาเซียนมาแย่งงานของเราไปได้ แต่หากเราไม่เก่งทั้งทักษะภาษาและทักษะวิชาชีพเราก็จะหางานทำในประเทศของเราเองสู้คนชาติอื่นไม่ได้ ไม่ต้องพูดถึงเรื่องที่เราจะเข้าไปแข่งขันหางานทำในสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฯลฯ การมีทักษะวิชาชีพเสมอกันในคุณภาพแต่กลับความอ่อนด้อยในเรื่องภาษาอังกฤษก็เป็นจุดอ่อนที่จะทำให้โอกาสการหางานทำในอาเซียนลดลง แม้จะหางานทำในประเทศไทยเองก็ตามก็จะยากมากขึ้น

#### **คนทำงานร่วมกับเพื่อนอาเซียน :**

สำหรับบุคคล องค์กร หรือ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในประเทศไทย ต่อไปนี้จะมีการเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงาน การทำธุรกิจ และการแบ่งแยกย่อยส่วนการผลิตสินค้าและการบริการแบบข้าม

พรมแดนกันมากขึ้น สินค้าชนิดหนึ่งอาจมีการลงทุนร่วมกันแต่แยกสถานที่ผลิตขึ้นส่วนต่างๆไปในแต่ละประเทศ จากนั้นจึงเอาชิ้นส่วนทั้งหลายมาประกอบเป็นสินค้าหนึ่งชนิดได้ ตามนิยามเขตการค้าเสรีอาเซียนที่ว่าให้อาเซียนเป็น “ตลาดเดียว” และ “ฐานการผลิตเดียว” บริษัทธุรกิจอุตสาหกรรมต่างๆ อาจจะจดทะเบียนเป็นบริษัทเดียวกันแต่มีโรงงานผลิตขึ้นส่วนแยกอยู่ในหลายประเทศ หรืออาจมีบริษัทต่างๆในหลายประเทศร่วมกันเป็นเครือข่ายการผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน ก็เป็นไปได้ทั้งสองแบบ ทั้งหมดนี้ต้องอาศัยความสามารถในการสื่อสารภาษากลางคือภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี หากทำได้ ดั่งนี้กิจการงานร่วมลงทุนร่วมผลิตร่วมแข่งขันกันหาตลาดก็จะเป็นไปได้ด้วยดี หากเราทำไม่ได้ ย่อมมีคนอื่นบริษัทอื่นที่พร้อมกว่าสามารถทำได้และแย่งงานแย่งตลาดเราได้เสมอ เรื่องนี้เป็นการแข่งขันเสรีตามกฎกติกาที่อาเซียนกำหนดมาตรฐานร่วมกัน คนไทยและนักธุรกิจไทยมีมาตรฐานการทำงาน การผลิตและการค้าบริการไม่เป็นรองใครในอาเซียน และขนาดเศรษฐกิจของไทยก็ใหญ่เป็นอันดับสองในอาเซียน รองลงมาจากอินโดนีเซีย หมายความว่าไทยมีความมั่งคั่งให้ชาวไทยด้วยกันเองได้ฉกฉวยโอกาสได้ก่อน แต่เมื่ออาเซียนเป็นประชาคมเศรษฐกิจเดียวกันแล้วความอ่อนด้อยทางภาษาอังกฤษของเราจะผันแปรให้เรากลายเป็นเพียงลูกจ้างระดับล่างไปมากกว่าที่จะเป็นนายจ้าง หรือเป็นผู้บริหารกิจการแม้ในประเทศของเราเอง

### **คนมีเครือข่ายประชาสังคมอาเซียน :**

ภาคประชาสังคม หรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Civil Society เป็นกลุ่มเครือข่ายการทำงานเพื่อปกป้องหรือผลักดันผลประโยชน์สาธารณะ ประชาชนพลเมืองในอาเซียนทุกวันนี้รวมตัวกันในภาคประชาชนพลเมือง หรือ “ประชาสังคม” มากขึ้น การประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกลุ่มพลเมืองในสิบประเทศอาเซียนมีมากขึ้น การเดินทางไปมาหาสู่ ประชุมสัมมนา และชุมนุมเรียกร้องในประเด็นสาธารณะข้ามพรมแดนจะมีมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น องค์กรพัฒนาภาคเอกชน หรือกลุ่มประชาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม การเมืองและประชาธิปไตย ในอนาคตข้างหน้าอาจมีการรวมตัวกันชุมนุมเรียกร้องในประเทศอาเซียนประเทศใดประเทศหนึ่งโดยมีผู้ชุมนุมมาร่วมกันสนับสนุนจากประเทศอื่นๆในอาเซียนด้วย ดังนั้นภาคประชาสังคมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้กัน หรือแม้กระทั่งในการชุมนุมประท้วงข้ามชาติร่วมกัน ในอดีตที่ผ่านมาและในปัจจุบันมักจะพบว่าการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมร่วมขององค์กรพัฒนาเอกชนหรือภาคประชาสังคมในอาเซียนนั้น ผู้ที่แสดงความคิดเห็นได้มากกว่าและควบคุมกำกับทิศทางของความเห็นในที่ประชุมได้ผลดีกว่า มักจะเป็นกลุ่มคนที่พูดภาษาอังกฤษได้ดี เช่นจากฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และมาเลเซีย คนไทยมักจะแสดงความคิดเห็นได้น้อยและได้เพียงสั้นๆ แม้จะมีความคิดเห็นดีแต่พูดไม่ได้ พูดไม่เป็น ใช้ภาษาอังกฤษได้กระท่อนกระแท่น บทบาทของคนไทยในเวทีสาธารณะอาเซียนจึงอ่อนด้อยและอาจถึงเจียบงัน

### **คนแสวงหาโอกาสทางการศึกษาในอาเซียน :**

ในอนาคตอันไม่ไกล โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และ บุคคลากรทางการศึกษาต่างๆจะมีมากขึ้น ทั้งแบบระยะสั้นเช่นการเดินทางศึกษาดูงานหรือร่วมประชุมทางวิชาการ และแบบระยะยาว เช่นการแลกเปลี่ยนครูอาจารย์ในงานสอนและงานวิจัย การให้นักเรียนนักศึกษาโอนหน่วยกิตข้ามไปศึกษาในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยในประเทศอาเซียนอื่นได้เป็นภาคการศึกษาหรือเป็นปีการศึกษาจะเริ่มมีในไม่ช้า การที่จะเรียนจบได้ปริญญาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย จะเปิดกว้างให้นักศึกษาย้ายไปเรียนเพิ่มหน่วยกิตที่มหาวิทยาลัยในสิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฯลฯ ด้วยก็เป็นไปได้ ในที่สุดแล้วการเรียนการสอน หรือการศึกษาในอาเซียนทั้งระบบจะเป็นมาตรฐานเดียวกันเป็นอย่างต่ำ และจะเป็นมาตรฐานสูงระดับนานาชาติเสมอเหมือนกันทุกสถาบัน ความสำเร็จของครู อาจารย์ และนักศึกษา ขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาวิชาความรู้เป็นสำคัญด้วย นอกเหนือจากภาษา

ประจำชาติต่างๆในอาเซียนที่นับวันจะมีความสำคัญมากขึ้นเป็นเงาตามตัวกับความสำคัญของภาษาอังกฤษ

### **คนมีเพื่อนในอาเซียน :**

สำหรับคนมีเพื่อนในอาเซียนก็คล้ายกันกับคนที่มิเพื่อชาติอื่นที่จะต้องสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐาน ก่อนที่จะสามารถสื่อสารกันด้วยภาษาประจำชาติของแต่ละคน การมีเพื่อนต่างชาติ โดยเฉพาะเพื่อนชาวอาเซียนด้วยกัน ในอนาคตจะเป็นเรื่องปกติธรรมดา อาจจะเป็นเพื่อนที่ได้จากการทำธุรกิจร่วมกัน หรือเป็นเพื่อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ได้จากการมีเครือข่ายประชาสังคม การเป็นเพื่อนกันในวัยเรียนที่เรียนข้ามชาติกัน หรือเป็นมิตรกันมาจากโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งหมดนี้จะเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตของพลเมืองอาเซียนในหนึ่งถึงสองทศวรรษหน้าอย่างแน่นอน ความสำคัญของภาษาอังกฤษในเรื่องการผูกมิตรสร้างเพื่อนข้ามพรมแดนรัฐ จะเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องย่ำให้มากมายนักอีกต่อไปแล้ว ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าผู้รู้ภาษาอังกฤษจะมีเพื่อนในอาเซียนมากกว่าผู้ที่ด้อยทักษะภาษาอังกฤษ ผู้ที่ด้อยทักษะภาษาอังกฤษก็จะมีวิถีการดำเนินชีวิตแบบเดิม ไม่โลดโผน ตื่นเต้นหรืออุดมไปด้วยสีสันวัฒนธรรมข้ามชาติเท่ากับผู้ที่มิทักษะการใช้ภาษาอังกฤษดีกว่า

### **คนเดินทางท่องเที่ยวในอาเซียน :**

ด้วยแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง การมีถนน ทางหลวง ทางรถไฟ และเส้นทางคมนาคมทางเรือและทางอากาศ ที่จะเชื่อมโยงสิบประเทศอาเซียนกันมากขึ้นดีขึ้น และสะดวก รวดเร็วปลอดภัยขึ้น นักเดินทางท่องเที่ยวในอาเซียนในอนาคตอันใกล้จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น การเดินทางไปเที่ยวในประเทศอื่นๆในอาเซียนด้วยกันเองจะมีมากจนเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่“ใครว่างสักวัน สองวันก็อาจขับรถไปกินข้าวบ้านเพื่อนที่เวียงจันทน์แล้วชวนกันไปเที่ยวฮานอยกันสักสองวัน” ก็ได้โดยไม่ต้องวางแผนอะไรกันมากนัก การเชื่อมโยงอาเซียนจะง่าย สะดวก ประหยัด รวดเร็วปลอดภัยอย่างที่ไม่มีใครคิดว่าจะเป็นไปได้มาก่อน ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวในอาเซียนจะทำให้ชีวิตสนุกสนานได้เข้าใจรากฐานทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรมอันเกิดจากการเดินทางท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ในที่สุดก็จะนำไปสู่การมีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่สมบูรณ์

ทักษะภาษาอังกฤษจึงเป็นประตูไปสู่อาชีพการงานที่ก้าวหน้ากว้างไกลในอาเซียน ความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษทำให้ชีวิตมีคุณค่าสนุกสนานมีสีสันวัฒนธรรมร่วมกันในภูมิภาคอาเซียนได้เป็นอย่างดี

ปี 2015/2558 เป็นที่ชาวไทยจะต้องเข้าร่วมประชาคมอาเซียนอย่างไม่มีข้อยกเว้น ภาษาอังกฤษเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะเปิดประตูแห่งประชาคมอาเซียนให้ชาวไทยไปมาหาสู่คบค้าสมาคมกับเพื่อนอาเซียนทั้งหลายได้อย่างสมภาคภูมิ

ภาษาอังกฤษเรียนไม่ยาก สำหรับทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย

ปีเดียวก็พัฒนาทักษะภาษาได้...ถ้าต้องการพัฒนา

สมเกียรติ อ่อนวิมล

23 กุมภาพันธ์ 2555